

Bryssel 1.7.2020
COM(2020) 277 final

2020/0132 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON SUOSITUS

”Silta työelämään – entistä vahvempi nuorisotakuu”

ja

**nuorisotakuun perustamisesta 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetun neuvoston
suosituksen korvaamisesta**

{SWD(2020) 124 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Neuvoston suositusehdotus ”**Silta työelämään – entistä vahvempi nuorisotakuu**” osoittaa komission puheenjohtajan Ursula von der Leyenin poliittista sitoumusta asiaan, ja siitä ilmoitettiin 14. tammikuuta 2020 annetussa tiedonannossa ”Vahva sosiaalinen Eurooppa oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi”¹. Se on merkittävä tekijä **Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin** käynnissä olevassa täytäntöönpanossa, ja sillä vahvistetaan periaatetta 4 ”Työllisyyden aktiivinen tukeminen”. Se on osa komission nuorisotyöllisyyden edistämiseksi ehdottamia toimenpiteitä, jotka esitetään tiedonannossa ”Nuorisotyöllisyyden tukeminen: silta työelämään seuraavalle sukupolvelle”².

Neuvoston suositus nuorisotakuun perustamisesta hyväksyttiin vuonna 2013 viimeisimmän talouskriisin ja siitä seuranneen (15–24-vuotiaiden) nuorisotyöttömyysasteen johdosta. Nuorten työttömyysaste kohosi tuolloin erittäin korkealle tasolle: se oli EU:ssa keskimäärin 24,4 prosenttia ja joissakin jäsenvaltioissa yli 50 prosenttia. Työttömien nuorten lisäksi 6,5 miljoonaa nuorta (15–24-vuotiaista) oli työelämän ja koulutuksen ulkopuolella (ns. NEET-nuoret).

Seitsemän vuotta käynnistämisenä jälkeen **nuorisotakuu on toteutunut EU:ssa, mutta haasteita on vielä jäljellä**. Joka vuosi yli 3,5 miljoonaa nuorta saa nuorisotakuun mukaisen tarjouksen työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikasta. Nuorisotyöllisyysaloite (2014–2020), jonka EU-rahoitusosuus on kaikkiaan lähes 9 miljardia euroa³ yhdistettynä Euroopan sosiaalirahaston tekemiin lisäinvestointeihin, on ollut **EU:n keskeinen rahoituslähde**, josta tuetaan nuorisotakuun täytäntöönpanoa. Nuorisotyöttömyysaste ja NEET-nuorten osuus ovat supistuneet huomattavasti. Ennen koronaviruskriisiä (covid-19) 15–24-vuotiaiden nuorten työttömyysaste oli laskenut keskimäärin 14,9 prosenttiin vuoden 2013 huipputasostaan 24,4 prosentista. Kohentuneella makrotaloudellisella tilanteella on tässä tietenkin tärkeä rooli, mutta hiljattaisessa tutkimuksessa esitetään, että nuorisotakuu yhdessä eurooppalaisen rahoituksen kanssa on luonut nuorille mahdollisuuksia ja toiminut kannustimena julkisten työvoimapalvelujen ja koulutusjärjestelmien rakenneuudistuksille jäsenvaltioissa.⁴

Koronaviruspandemia ja sen taloudelliset vaikutukset kuitenkin vaarantavat tämän myönteisen kehityksen. Komission kevään 2020 talousennusteen mukaan EU:n talous supistuu 7,4 prosenttia vuonna 2020, mikä on sen historian syvin taantuma, ja työelämään siirtyvillä nuorilla tulee olemaan vaikeuksia ensimmäisen työpaikan löytämisessä.⁵ Aikaisemmat kriisit ovat osoittaneet, että nuoret joutuvat todennäköisesti kärsimään eniten. Nuoret irtisanotaan yleensä ensimmäisinä. He työskentelevät useammin epävirallisessa taloudessa tai epätyypillisissä työsuhteissa, joissa sosiaaliturva on vähäistä tai olematonta. He

¹ Komission tiedonanto ”Vahva sosiaalinen Eurooppa oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi” (COM(2020) 14 final).

² Komission tiedonanto ”Nuorisotyöllisyyden tukeminen: silta työelämään seuraavalle sukupolvelle” (COM(2020) 276 final).

³ Nuorisotyöllisyysaloitteelle osoitettu erityismääräraha ja vastaava ESR-tuki, Euroopan sosiaalirahastosta annetun asetuksen (EU) N:o 1304/2013 22 artikla.

⁴ Study for the Evaluation of ESF Support to Youth Employment – Final Report, maaliskuu 2020.

⁵ Euroopan talousennuste – Kevät 2020. Institutional paper 125, toukokuu 2020. Euroopan komissio.

ovat yliedustettuina pandemiasta kärsivillä aloilla (esim. matkailu, majoitus, maatalouden kausityö, tukku- ja vähittäismyynti, joissa myös naiset ovat yliedustettuina), joilla etätyö ei välttämättä ole vaihtoehto. Lisäksi jotkin nuorista kärsivät edelleen aiemmasta talouden taantumasta, ja nyt he ovat vaarassa joutua uudelleen maailmanlaajuisen talouskriisin uhriksi.

Sen vuoksi on tärkeää vahvistaa nuorisotakuuta juuri nyt, jotta voidaan lieventää koronaviruskriisin vaikutusta ja estää uusi nuorisotyöttömyyskriisi. Tämän ehdotuksen perustana käytetään vuonna 2013 hyväksytyn nuorisotakuun **seitsemän vuoden täytäntöönpanosta saatuja kokemuksia** ja siinä otetaan huomioon **työmarkkinoiden muuttuvat realiteetit sekä digitaalinen ja vihreä siirtymä**.

Saatujen kokemusten perusteella nuorisotakuulla on **saavutettava laajempi kohderyhmä** ja siitä on tultava **osallistavampi**. Koko EU:sta saadut tulokset viittaavat siihen, että nuorisotakuujärjestelmät eivät vielä saavuta suurinta osaa nuorista, joista tulee NEET-nuoria, ja rekisteröityneistä nuorista monilla kestää kauemman kuin neljä kuukautta saada tarjous. Liian monien on edelleen vaikea turvata toimeentulonsa tai heillä on työllistymiseen liittyviä esteitä. Monet nuoret – usein ne, joilla on epäsuotuisa sosioekonominen tausta – eivät pääse laadukkaaseen koulutukseen tai kohtaavat esteitä koulusta työelämään siirtymisessä. Työllisyysaste ei ole kohonnut tasaisesti eri jäsenvaltioissa ja alueilla⁶, ja tietyt nuorten ryhmät ovat suhteettoman heikossa asemassa (esim. heikosti koulutetut, maaseutualueilla tai syrjäisillä alueilla asuvat⁷, toimintarajoitteiset nuoret, maahanmuuttajataustaiset tai joihinkin rotu- tai etnisiin vähemmistöihin kuuluvat, esimerkiksi romanit).⁸

Nuorten työttömien osuus väheni keskimäärin vuoden 2020 alkuun asti, mutta **työmarkkinoiden ulkopuolella olevien nuorten osuus pysyi vakaana tai jopa kasvoi useimmissa jäsenvaltioissa**. Toisin kuin työttömät nuoret, työmarkkinoiden ulkopuolella olevat nuoret eivät edes hae työtä esimerkiksi oman sairautensa vuoksi, toimintarajoitteen aiheuttamien esteiden vuoksi, lapsiin tai huollettaviin aikuisiin liittyvien hoivavelvollisuuksien taikka muiden henkilökohtaisten tai perhevelvollisuuksien vuoksi.

Sukupuolten välinen ero NEET-nuorten parissa on kasvanut jonkin verran näinä vuosina. Ero oli EU:ssa keskimäärin 3,2 prosenttiyksikköä vuonna 2013 ja 3,8 prosenttiyksikköä vuonna 2019.⁹ Myös työmarkkinoiden ulkopuolella oleminen on yleisempää naispuolisilla NEET-nuorilla.¹⁰ Tämän vuoksi **sukupuolinäkökohtien** huomioon ottamista vahvistetaan.

⁶ Yksittäin tarkasteltuina jotkin jäsenvaltiot suoriutuvat paremmin (esim. kymmenessä maassa yli puolet 15–24-vuotiaista NEET-nuorista on rekisteröitynyt nuorisotakuujärjestelmään). Erot liittyvät erilaisiin makrotaloudellisiin olosuhteisiin, työmarkkinalaitoksiin sekä julkisten työllisyys-, koulutus- ja sosiaaliturvajärjestelmien suorituskykyyn. Ne saattavat osittain liittyä myös siihen, että jäsenvaltioiden nuorisotakuujärjestelmissä on keskitytty helpommin saavutettaviin ja aktivoitaviin NEET-nuoriin ja että jäsenvaltioiden raportoitavat tiedot eivät välttämättä kata kaikkia tuettuja nuoria. NEET-nuoret ovat lisäksi heterogeeninen ryhmä, ja joidenkin ryhmään kuuluvien nuorten tilanne vaihtuu nopeasti (he kuuluvat ryhmään työpaikkojen välillä tai ennen työhön siirtymistä opintojen päätyttyä).

⁷ Nuorten tilanne etenkin EU:n syrjäisimmillä alueilla on haastava: näillä alueilla nuorisotyöttömyysaste ja NEET-aste ovat paljon korkeammat kuin muualla Euroopan unionissa ja mahdollisuuksia on vähemmän.

⁸ Tarkempia tietoja nuorten (myös maahanmuuttajataustaisten nuorten) tilanteesta eri jäsenvaltioiden työmarkkinoilla löytyy komission yksiköiden valmisteluasiakirjasta SWD(2020) 124.

⁹ EU:n ulkopuolella syntyneiden nuorten NEET-aste on 10 prosenttiyksikköä korkeampi kuin syntyperäisten nuorten ja EU:n ulkopuolella syntyneiden nuorten naisten aste on kaksi kertaa niin suuri kuin syntyperäisten nuorten naisten. Ks. SWD(2017) 286 final/2, Roma integration indicators scoreboard (2011–2016). Eriytetyssä luokassa (jossa kaikki luokkatoverit ovat romaneja) opiskelevien 6–15-vuotiaiden romanien osuus kasvoi 10 prosentista 15 prosenttiin.

¹⁰ Tämä liittyy todennäköisesti siihen, että työmarkkinoiden ulkopuolella oleviin NEET-nuoriin kuuluu myös nuoria, joilla on hoivavelvollisuuksia eli jotka hoitavat lapsia tai aikuisia, sekä nuoria, joilla on

Erityisillä tiedotus- ja viestintäkampanjoilla voidaan puuttua sukupuolistereotypioihin jo varhaisesta iästä ja kannustaa nuoria naisia valitsemaan laajemmin koulutusväyliä ja ammatteja. Nuoria naisia voidaan tukea neuvonnan, ohjauksen ja mentoroinnin kautta varmistamalla, että he ymmärtävät potentiaalinsa lisäksi myös oikeutensa. Tähän sisältyy edunvalvonta ja puuttuminen sukupuolistereotypioihin koulutus- ja uravalinnoissa. Valmisteluvaihetta tuetaan myös ohjaamalla osallistujia kääntymään sellaisten kumppaneiden puoleen, jotka tarjoavat täydentäviä sosiaalipalveluja, kuten lastenhoitoa, terveydenhoitoa ja psykologista tukea.

Toimintarajoitteisten nuorten työllisyysaste on merkittävästi alempi kuin toimintakykyisten, ja työllisyysero toimintarajoitteisten ja -kykyisten välillä on kasvussa.¹¹ Osallistava koulutus, esteettömyyden ja kohtuullisen mukauttamisen varmistaminen sekä toimintarajoitteeseen liittyvien stereotyyppien torjuminen työpaikalla voi edistää toimintarajoitteisten nuorten työmarkkinoille osallistumista.

Euroopan **väestörakenne** on muuttumassa. Ikääntymisen vuoksi monilla Euroopan maaseutualueilla väestö vähenee. Digitaalinen ja vihreä siirtymä voivat tuoda mukanaan mahdollisuuksia, mutta tämä ei tapahdu automaattisesti, eivätkä muutokset välttämättä yksin riitä kuroma umpeen eroa maaseudun ja kaupunkialueiden nuorten välillä. Maaseutualueilla ja/tai syrjäisillä alueilla asuvat nuoret, etenkin ne, jotka ovat heikommassa asemassa jo muiden tekijöiden vuoksi, vaativat kohdennettua tukea, ja infrastruktuuria ja palvelujen saatavuutta näillä alueilla olisi parannettava. Näillä toimenpiteillä tarjotaan mahdollisuuksia näillä alueilla ja autetaan estämään aivovuotoa ja väestön supistumista edelleen. Samaan aikaan kaupunkien epäsuotuisilla alueilla asuvilla nuorilla on erityisiä esteitä työmarkkinoille integroitumisessa.¹²

Lisäksi **työelämä on muuttumassa**. Käynnissä oleva kehitys, kuten tuotannon ja palvelujen automatisointi ja digitalisointi, muokkaa työmarkkinoita. Työpaikasta toiseen siirtyminen on entistä yleisempää, ja monet nuoret siirtyvät työllisyyden ja työttömyyden tai työmarkkinoiden ulkopuolella olemisen välillä tai juuttuvat epävarmoihin ja epätyypillisiin työsuhteisiin. Nuoret ovat ylliedustettuina erityisesti epätyypillisessä työssä, kuten alustatyössä tai keikkatyössä, jossa ei ehkä ole riittävää sosiaaliturvaa. Lisäksi nuorilla on muita suurempi riski menettää työnsä automatisoinnin vuoksi, koska aloitustason työpaikoissa on yleensä suurempi osuus automatisoitavia työtehtäviä.

Yleinen siirtyminen **digitaalisempaan ja vihreämpään talouteen** tarjoaa uusia mahdollisuuksia, koska näille aloille luodaan todennäköisesti työpaikkoja. Tämä kuitenkin edellyttää sitä, että nuorilla on oikeanlaiset taidot, jotta he pystyvät mukautumaan muuttuviin työnkuviin. Digitaaltaitojen, vihreään siirtymään tarvittavien taitojen sekä pehmeiden taitojen, kuten yrittäjyys- ja uranhallintataitojen, merkityksen odotetaan kasvavan. Nuorten eurooppalaisten inhimilliseen pääomaan investoiminen nyt auttaa ottamaan huomioon tulevaisuuden vaatimukset Euroopan sosiaalisessa markkinataloudessa: aktiivinen,

muita henkilökohtaisia tai perheeseen liittyviä velvollisuuksia, ja naiset ovat yleensä ylliedustettuina tässä alaryhmässä. Naiset ovat hoivavelvollisuuksien vuoksi työmarkkinoiden ulkopuolella viisi kertaa niin yleisesti (55,2 %) kuin miehet (10,6 %).

¹¹ Vuoden 2016 EU-SILC-tilastojen tietojen mukaan (analyysin tehnyt Academic Network of European Disability Experts –ANED) toimintarajoitteisten 20–29-vuotiaiden työllisyysaste oli alle 45 prosenttia.

¹² Esimerkiksi tiettyyn alueeseen liittyvä leimautuminen, julkisten palvelujen rajallinen saatavuus tai vain harvojen yritysten sijoittuminen alueelle. Nämä esteet pahenevat, kun maahanmuuttajataustaiset henkilöt muodostavat enemmistön näillä kaupunkialueilla, ja ne liittyvät voimakkaasti koulutusjärjestelmien haasteisiin.

innovatiivinen ja ammattitaitoinen työvoima on ennakkoedellytys myös Euroopan globaalien kilpailukyvyn kannalta.

Tältä pohjalta tällä ehdotuksella pyritään **uudistamaan nuorisotakuun toimintakehystä** siten, että sillä **tuetaan paremmin nuorten työllistettävyyttä ja vältetään uusi nuorisotyöttömyyskriisi**. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi ehdotuksella

- varmistetaan, että **kaikille alle 30-vuotiaille nuorille** tarjotaan laadukas työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikka neljän kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta tai virallisen koulutuksen päättämisestä. Tämä nuorisotakuun **kunnianhimoinen yleistavoite** säilytetään, mutta **ikäryhmää laajennetaan** niin, että se kattaa myös 25–29-vuotiaat.¹³
- Näin myönnetään, että koulusta työelämään siirtyminen ja kestävä työmarkkinoille integroituminen vie pidempään työelämän ja haluttujen taitojen muuttumisen vuoksi. Ehdotus myös linjataan kansallisten käytäntöjen mukaiseksi: nuoriin liittyvät toimenpiteet ja ohjelmat on yleisesti suunnattu enintään 29-vuotiaille nuorille, ja suurimmassa osassa jäsenvaltiota 25–29-vuotiaita pidetään jo kohderyhmänä.¹⁴ Samoin siinä myönnetään, että koronaviruspandemian aiheuttaman talouden laskusuhdanteen aikana huomattava osa 25–29-vuotiaista saattaa joutua työttömäksi ja vaatia tukea.
- **tehdään ero tilapäisesti työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien** (usein korkeammin koulutetut, toisinaan työkokemusta hankkineet, mahdollisesti koronaviruspandemian vuoksi irtisanotut tai kriisin aikana juuri työmarkkinoille koulutuksen päätyttyä siirtyvät) **ja pitkäaikaisesti työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien välille** (usein heikossa asemassa oleviin ryhmiin kuuluvat, heikosti koulutetut, ylimääräisiä toimia vaativat). Näin voidaan lähestyä yksilöllisemmin ja kohdennetummin molempia ryhmiä, koska viimeksi mainittu tarvitsee todennäköisesti enemmän tukea.
- **pyritään tavoittamaan ja aktivoimaan enemmän kaikista taustoista tulevia nuoria, etenkin naisia**, ja varmistetaan, ettei ketään unohdeta. Tätä varten toteutetaan parempia ja kohdennetumpia tiedotus- ja viestintäkampanjoita, joissa käsitellään myös maaseudun tai syrjäisten alueiden sekä heikoimmassa asemassa olevien ryhmien haasteita.
- pyritään tukemaan nuoria työkokemuksen hankkimisessa ja **oikeanlaisten taitojen kehittämisessä muuttuvaa työelämää varten**, etenkin vihreän ja digitaalisen siirtymän kannalta merkityksellisten taitojen ja työmarkkinoiden tarpeisiin vastaavien taitojen kehittämisessä. Sen vuoksi on tärkeää, että nuorille annetaan riittävästi tukea ja neuvoja ammatillisista näkymistä ja työmarkkinoiden tarpeista.

¹³ Kun käytetään vuoden 2019 keskiarvoja ja otetaan huomioon, että suurin osa jäsenvaltioista on jo hyväksynyt ikäryhmäksi 15–29-vuotiaat, toimenpiteiden kohteena olevien NEET-nuorten absoluuttinen määrä kasvaa noin 8,2 miljoonasta 9,4 miljoonaan, mikä tarkoittaa vain noin 14 prosentin kasvua.

¹⁴ Suurin osa jäsenvaltioista käynnisti kansalliset nuorisotakuujärjestelmänsä tammikuussa 2014. Useat jäsenvaltiot omaksuivat nuorisotyöllisyysaloitteen tarjoaman vaihtoehdon ja laajensivat järjestelmän joko heti alusta lähtien tai asteittain kattamaan myös 25–29-vuotiaat nuoret. Tällä hetkellä nuorisotakuu on rajattu 15–24-vuotiaisiin vain Alankomaissa, Belgiassa, Irlannissa, Itävallassa, Luxemburgissa, Ranskassa, Romaniassa, Ruotsissa, Tanskassa ja Unkarissa. Muissa 17 jäsenvaltiossa siihen voivat osallistua 15–29-vuotiaat.

Koska nykyisistä työpaikoista yli 90 prosenttia edellyttää digitaaltaitoja, komissio ehdottaa kaikkien rekisteröityneiden NEET-nuorten digitaaltaitojen arvioimista käyttämällä eurooppalaista digitaalisen osaamisen viitekehystä (DigComp) ja saatavilla olevia (itse)arviointivälineitä. Tarkoituksena on varmistaa todettujen puutteiden pohjalta, että **kaikille nuorille tarjotaan valmentavaa koulutusta digitaaltaitojen parantamiseksi**.

Yleisemmin ehdotuksessa esitetään **lyhyttä käytännön valmentavaa koulutusta, joka liittyy nuoren erityisiin taitotarpeisiin** yhtenä keskeisenä aktivointitekijänä valmisteluvaiheessa ennen tarjouksen vastaanottamista. Käytännön koulutus voi edeltää täysimittaista ammatillisen koulutuksen kurssia, toimia työelämän kokeiluna tai täydentää olemassa olevaa koulutusta tai työkokemusta ennen tarjouksen alkamista. Tällaisen valmentavan koulutuksen lyhytaikainen ja epävirallinen luonne erottaa sen varsinaisesta tarjouksesta. Sen ei pitäisi pidentää neljän kuukauden valmisteluvaiheen kesto.

- **tuetaan edelleen nuorten työllistyvyyttä lyhyellä aikavälillä** eri toimenpiteillä: tilapäiset lyhytaikaiset työjärjestelyt, kohdennettu palkkatuki ja itsenäisen ammatinharjoittamisen edistäminen. Myös **oppisopimuskoulutusta** olisi tuettava, koska sillä koulutetaan nuoria ammatteihin, joista on suuri kysyntä, ja tarjotaan näin vakaa työmarkkinoille integroituminen. Sen asemaa talouden taantumana aikana olisi vahvistettava, jotta useammat nuoret voivat saada tällaisen tarjouksen. Koska koulupudokkailla ja matalan osaamistason nuorilla on erityinen riski jäädä pitkäaikaisesti koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle, nuoria olisi **kannustettava saattamaan yleissivistävä ja ammatillinen koulutuksensa päätökseen** ja koulupudokkaat olisi tuettava takaisin koulutuksen piiriin. Tässä voisivat olla hyödyllisiä epävirallisemmat ja joustavammat koulutusmuodot.
- turvataan tarjousten **laatu** kytkemällä ne Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin sekä laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisiin puitteisiin ja harjoittelun laatuuihteisiin, joita molempia on kehitetty vuodesta 2013 lähtien, ja varmistamalla esimerkiksi sosiaalisen suojelun saatavuus, koeaikojen kohtuullinen kesto, selkeä kirjallinen sopimus ja työ- ja lepoaikojen määrittely. Vastaanotetuista tarjouksista pitäisi tämän ansiosta tulla vakaampia pitkällä aikavälillä.¹⁵
- vahvistetaan nuorten työttömyyden ja työmarkkinoiden ulkopuolelle jäämisen **ehkäisemistä** paremmalla seuranta- ja varhaisvaroitussjärjestelmällä ja tekemällä ennakoivaa yhteistyötä muun muassa koulutussektorin ja nuorisojärjestöjen kanssa.
- parannetaan **seurantaa** ja **tiedonkeruuta** keskittymällä enemmän työhönsijoittumisen jälkeiseen tukeen ja pyrkimällä parantamaan nuorten seurantaa sen jälkeen, kun he ovat vastaanottaneet tarjouksen, jotta varmistetaan kestävä integroituminen työmarkkinoille.

Tämä ehdotus rakentuu **neljästä vaiheesta** (kartoitus, tavoittaminen, valmistelu ja tarjous):

- **Kartoitusvaiheessa** NEET-kohderyhmää koskevia tarkempia tietoja tarkastellaan erityisesti ottaen huomioon palveluntarjoajan maantieteellinen toimintaympäristö.

¹⁵

Tuloksista saatavilla olevat tiedot, jotka ovat tosin edelleen puutteellisia (lähtemisen syy ei ole tiedossa 20 prosentissa tapauksista), ovat kannustavia: keskimäärin hieman yli puolet nuorista on edelleen työssä tai koulutuksessa kuusi kuukautta nuorisotakuun päättymisen jälkeen ja tilanne säilyy samana ajan mittaan (12 ja 18 kuukautta päättymisen jälkeen).

Tämän tarkoituksena on yksilöidä yksittäiset NEET-nuoret ja ennen kaikkea ne, jotka ovat vaarassa jäädä koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle. Yhteistyökumppanuuksien ja varhaisvaroitussjärjestelmien avulla nuoria voidaan tukea ennen kuin he jäävät työttömiksi tai työelämän ulkopuolelle, erityisesti kun he ovat edelleen virallisessa koulutuksessa.

- **Tavoittamisvaiheessa** otetaan yhteyttä yksittäisiin NEET-nuoriin ja rakennetaan luottamusta. Tavoittamisvaiheeseen sisältyy kattava viestintästrategia, jolla lisätään NEET-nuorten tietoa saatavilla olevasta tuesta ja jossa kiinnitetään asianmukaista huomiota sukupuolistereotyyppioihin ja erityisiin lisäesteisiin, jotta saavutettaisiin muita heikommassa asemassa olevat ryhmät.
- **Valmisteluvaihe** kestää nuoren palveluun rekisteröitymisestä tarjouksen tosiasialliseen alkuun asti. Tarpeiden ja ratkaisujen varsinainen yhteensovittaminen alkaa tässä vaiheessa, kun räätälöidään yksilöllisiä ja kokonaisvaltaisia lähestymistapoja, jotka voivat kattaa laajan valikoiman palveluja nuoren tilanteen mukaan. Toimintasuunnitelmiin sisältyy neuvontaa, ohjausta ja mentorointia (nuoria voidaan myös ohjata kääntymään muiden yhteistyökumppaneiden puoleen) ja taitojen täydentämistä tarpeen mukaan, ja niissä otetaan asianmukaisesti huomioon sukupuolistereotyyppiat ja muita heikommassa asemassa oleviin nuoriin liittyvät erityiset stereotyyppiat.
- Neljäs ja viimeinen vaihe on varsinaisen työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikkatarjouksen alkaminen. Tällöin poistutaan nuorisotakuujärjestelmästä.
- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotus on yhdenmukainen työllisyyttä ja osaamista koskevan nykyisen politiikan kanssa ja käyttää sitä perustana.

Osana Euroopan elvytyssuunnitelmaa (Next Generation EU)¹⁶ nuorisotyöttömyystoimenpiteisiin tarjotaan taloudellista lisätukea **elpymis- ja palautumistukivälineestä** (ehdotettu 560 miljardia euroa) ja **REACT-EU-välineestä** (ehdotettu 55 miljardia euroa). Näitä toimia täydennetään rahoituskaudella 2021–2027 Euroopan sosiaalirahasto plussasta, jonka ehdotettu talousarvio on 86 miljardia euroa. ESR+:sta tuetaan erilaisia työllisyys- ja koulutustoimenpiteitä, jotka sisältyvät tähän ehdotukseen. Myös Euroopan aluekehitysrahastosta tehdään tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavia investointeja koulutukseen, joka on digitaalisen ja vihreän siirtymän mukaista. Jäsenvaltiot voivat saada tukea myös teknisen tuen välineestä rakenneuudistusten valmisteluun ja toteutukseen, etenkin koulutus- ja työmarkkinapolitiikan alalla.

Vuoden 2019 jäsenvaltioiden **työllisyyspolitiikan suuntaviivoissa**¹⁷ kehoitetaan jäsenvaltioita puuttumaan edelleen nuorisotyöttömyyteen ja työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten ongelmaan, myös panemalla nuorisotakuu täytäntöön täysimääräisesti.

¹⁶ Tiedonanto ”Euroopan h-hetki: korjaamalla ja kehittämällä parempaa seuraavalle sukupolvelle” (COM(2020) 456 final) ja tiedonanto ”EU:n talousarvio Euroopan elpymissuunnitelman moottorina” (COM(2020) 442 final).

¹⁷ Hyväksytty 8. heinäkuuta 2019 annetulla neuvoston päätöksellä (EU) 2019/1181; etenkin työllisyyspolitiikan suuntaviiva 6.

Elinikäisen oppimisen avaintaidoista 22. toukokuuta 2018 annetussa neuvoston suosituksessa¹⁸ kehoitetaan jäsenvaltioita tukemaan digitaalisten perustaitojen kehittämistä ja parantamaan digitaaltaitojen tasoa koko väestössä. **Komission tiedonannossa digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmasta**¹⁹ esitetään kolmelle vuodelle (2018–2020) 11 toimea, jotka auttavat jäsenvaltioita hyödyntämään paremmin digitaaliteknologiaa opetuksessa, kehittämään digitaaltaitoja sekä tehostamaan koulutusta tietojen analysoinnin ja ennusteiden avulla. Lisäksi 19. joulukuuta 2016 annetussa neuvoston suosituksessa ”**Taitojen parantaminen: uusia mahdollisuuksia aikuisille**”²⁰ suositellaan, että aikuisille, joiden taitojen, tietojen ja osaamisen taso on matala, tarjotaan mahdollisuus hankkia vähimmäistason taidot. Tällä ehdotuksella täydennetään tätä lähestymistapaa tarjoamalla nuorille kohdennettuja ja räätälöityjä taitojen parantamisen väyliä.

Pitkäaikaistyöttömien integroitumisesta työmarkkinoille 15. helmikuuta 2016 annetussa neuvoston suosituksessa²¹ suositellaan, että jäsenvaltiot antavat erityistä tukea pitkäaikaistyöttömille. Tällä ehdotuksella täydennetään tätä lähestymistapaa ehkäisemällä nuorten pitkäaikaistyöttömyyttä.

Vuonna 2016 annetussa komission tiedonannossa kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskevasta toimintasuunnitelmasta²² tuotiin esiin, että muita heikommassa asemassa olevien NEET-nuorten, kolmansien maiden kansalaiset mukaan luettuna, varhainen aktivointi ja puuttuminen heidän ongelmiinsa on tärkeää, jotta varmistetaan heidän nopea pääsynsä koulutukseen, oppisopimuskoulutukseen, harjoitteluun tai työmarkkinoille.

Harjoittelun laatupuitteista 10. maaliskuuta 2014 annetussa neuvoston suosituksessa²³ annetaan ohjeita laadukkaiden harjoittelupaikkojen tarjoamisesta. Lisäksi **laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisista puitteista** 15. maaliskuuta 2018 annetussa neuvoston suosituksessa²⁴ yksilöidään 14 keskeistä kriteeriä, joita jäsenvaltioiden ja sidosryhmien olisi käytettävä kehittäessään laadukasta ja tehokasta oppisopimuskoulutusta. Tällä ehdotuksella linjataan oppisopimus- ja harjoittelutarjoukset näissä neuvoston suosituksissa esitettyjen laatuvaatimusten mukaisiksi.

Epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista 20. joulukuuta 2012 annetussa neuvoston suosituksessa²⁵ kehoitettiin jäsenvaltioita perustamaan järjestelyt epävirallisen ja arkioppimisen validointia varten. Tällä ehdotuksella täydennetään tätä lähestymistapaa edistämällä epävirallisen ja arkioppimisen validointia.

Koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseen tähtäävistä politiikoista 28. kesäkuuta 2011 annetussa neuvoston suosituksessa²⁶ luodaan puitteet kokonaisvaltaisille ja näyttöön perustuville koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseen tähtääville toimille. Tämän ehdotuksen kartoitusvaihe, johon sisältyvät toimivat yhteistyökumppanuudet ja varhaisvaroitussjärjestelmät, noudattaa tiiviisti näitä puitteita.

¹⁸ EUVL C 189, 4.6.2018, s. 1.

¹⁹ Komission tiedonanto digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmasta (COM(2018) 22 final).

²⁰ EUVL C 484, 24.12.2016, s. 1.

²¹ EUVL C 67, 20.2.2016, s. 1.

²² Komission tiedonanto kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskevasta toimintasuunnitelmasta (COM(2016) 377 final).

²³ EUVL C 88, 27.3.2014, s. 1.

²⁴ EUVL C 153, 2.5.2018, s. 1.

²⁵ EUVL C 398, 22.12.2012, s. 1.

²⁶ EUVL C 191, 1.7.2011, s. 1.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Komission tiedonannossa ”**Euroopan h-hetki: korjaamalla ja kehittämällä parempaa seuraavalle sukupolvelle**”²⁷ korostetaan, että EU:n elpymissuunnitelmassa on annettava ohjeet, joiden avulla voimme rakentaa seuraavalle sukupolvelle kestävämmän, selviytymiskykyisemmän ja oikeudenmukaisemman Euroopan ja että se tarjoaa tilaisuuden vauhdittaa vihreää ja digitaalista siirtymää. Siinä esitetään uutta **elpymis- ja palautumistukivälinettä**, jolla tuetaan jäsenvaltioita tekemään investointeja ja uudistuksia, jotka ovat olennaisen tärkeitä kestävä elpymisen kannalta. Uudella **REACT-EU**-aloitteella tarjotaan täydentävää koheesiotukea jäsenvaltioille. Sillä tuetaan työntekijöitä ja muita heikommassa asemassa olevia ryhmiä, koulutustoimenpiteitä, pk-yrityksiä, terveydenhuoltojärjestelmiä sekä vihreää ja digitaalista siirtymää, ja tukea voidaan myöntää eri sektoreille. Tällä ehdotuksella täydennetään näitä investointeja parantamalla nuorten työllistettävyyttä.

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma²⁸ on EU:n uusi kasvustrategia, jonka tavoitteena on tehdä EU:sta oikeudenmukainen ja vauras yhteiskunta, jonka talous on nykyaikainen, resurssitehokas ja kilpailukykyinen. Kasvihuonekaasujen nettopäästöistä pyritään eroon vuoteen 2050 mennessä, ja talouskasvuun pyritään lisäämättä resurssien käyttöä. Siinä asetetaan kestävyys ja kansalaisten hyvinvointi EU:n toiminnan keskiöön. Puhtaampaan ja kilpailukykyisempään Eurooppaan tähtäävässä **kiertotaloutta koskevassa toimintasuunnitelmassa**²⁹ kuvataan toimet, joilla kasvu voidaan täysin irrottaa luonnonvarojen käytöstä painottamalla muun muassa voimakkaasti tarvetta hankkia soveltuvat taidot, myös ammatillisen koulutuksen kautta. Siirtymä puhtaaseen ja kiertotalouteen tarjoaa tilaisuuden laajentaa kestävästi harjoitettua ja työpaikkoja luovaa taloudellista toimintaa, ja näin sillä tuetaan elpymistä. Koska talouden viherryttäminen muokkaa osaamisvaatimuksia monin tavoin, on ratkaisevan tärkeää ottaa käyttöön toimintalinjoja, joilla tuetaan nuoria uusien mahdollisuuksien hyödyntämisessä. Tällä ehdotuksella täydennetään tätä lähestymistapaa edistämällä vihreän talouden edellyttämiä taitoja.

Meneillään olevan digitalisaatiokehityksen mahdollisuudet ja haasteet ja EU:n näihin antama vastaus on kuvattu strategiassa ”**Euroopan digitaalista tulevaisuutta rakentamassa**”³⁰, jossa korostetaan tarvetta investoida kaikkien eurooppalaisten koulutukseen ja digitaalisiin taitoihin. Komissio hyväksyi **Euroopan uuden teollisuusstrategian**³¹ tukemaan teollisuutta, jotta se edistäisi Euroopan kilpailukykyä globaalin kilpailun lisääntyessä ja varmistaisi, että Eurooppa on vihreän ja digitaalisen siirtymän johdossa. Strategiassa painotetaan voimakkaasti vihreään ja digitaaliseen siirtymään tarvittavien investointien, innovoinnin ja taitojen hyödyntämistä. Vihreä ja digitaalinen siirtymä tarjoavat työllistymismahdollisuuksia, joista on hyötyä myös tämän ehdotuksen täytäntöönpanossa.

²⁷ Tiedonanto ”Euroopan h-hetki: korjaamalla ja kehittämällä parempaa seuraavalle sukupolvelle” (COM(2020) 456 final).

²⁸ Komission tiedonanto Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta (COM(2019) 640 final).

²⁹ Komission tiedonanto ”Kierto kuntoon – Kiertotaloutta koskeva EU:n toimintasuunnitelma” (COM(2015) 614 final).

³⁰ Komission tiedonanto ”Euroopan digitaalista tulevaisuutta rakentamassa” (COM(2020) 67 final).

³¹ Komission tiedonanto ”Euroopan uusi teollisuusstrategia” (COM(2020) 102 final).

Kestävää ja digitaalista Eurooppaa koskevassa pk-yritysstrategiassa³² tuodaan esiin, miten yhä useammilla pk-yrityksillä on haasteena löytää tarvittavaa ammattitaitoista henkilöstöä. Ammattitaitovaje on erityisen akuutti digitalisaation ja uuden teknologian alalla. Strategiassa korostetaan, että EU voi auttaa vastaamaan näihin haasteisiin, helpottaen pääsyä koulutukseen ja auttaa sovittamaan yhteen pk-yritysten asiantuntemuksen kysyntää ja työmarkkinoiden tarjontaa. Yrittäjäyyskoulutus, jolla vahvistetaan liiketoiminnan tuntemusta ja taitoja, on keskeisessä asemassa pyrittäessä tekemään pk-yrityksistä sisämarkkinoille soveltuvia. Tällä ehdotuksella täydennetään tätä lähestymistapaa. Nuorille voidaan tarjota valmentavaa koulutusta yrittäjäyystaitojen vahvistamiseksi käyttämällä yrittäjäyystaitojen puitekehyksessä (EntreComp) kehitettyjä välineitä ja moduuleja.

Yhteisellä maatalouspolitiikalla tuetaan nuoria, jotka haluavat toimia maatalousalalla, ja nuoria, jotka käynnistävät toimintaa maaseutualueilla. Sen kautta annetaan nuorille koulutusta, neuvontapalveluja sekä perustamis- ja investointitukea. Tämän ehdotuksen osaamisulottuvuudella, erityisesti yrittäjäyystaitojen osalta, täydennetään tätä lähestymistapaa.

Lisäksi **sukupuolten tasa-arvostrategialla**³³ pyritään poistamaan sukupuolierot työmarkkinoilta ja lisäämään naisten tosiasiallista pääsyä korkealaatuisiin ja kestäviin työpaikkoihin, joista maksetaan oikeudenmukaista palkkaa.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Tämä suositusehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 292 artiklaan, jonka mukaan neuvosto antaa suosituksia komission ehdotuksesta, yhdessä sen 149 artiklan kanssa, jossa määrätään edistämistoimenpiteistä, joiden tarkoituksena on tukea jäsenvaltioiden toimintaa työllisyyden alalla.

SEUT-sopimuksen IX osastossa määritetään työllisyyspolitiikkoja koskeva EU:n mandaatti. Sen 145 artikla koskee yhteensovitetun työllisyysstrategian kehittämistä ja 147 artikla työllisyyden korkeaan tasoon myötävaikuttamista jäsenvaltioiden toimia tukemalla ja täydentämällä. Nuorisotyöttömyyteen ja työelämän ulkopuolella oleviin nuoriin liittyvällä kansallisten työmarkkinoiden heikolla suorituskyvyllä saattaa olla kielteisiä vaikutuksia talouteen. Se voi myös heikentää sosiaalista ja taloudellista yhteenkuuluvuutta kaikkialla EU:ssa, myös silloin, kun heikko suorituskyky liittyy pääasiassa NEET-nuorten alaryhmiin, jotka ovat muita heikommassa asemassa.

Näin ollen ehdotuksella edistetään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU-sopimuksen) tavoitteita, etenkin täystyöllisyyttä, syrjinnän torjumista, naisten ja miesten tasa-arvoa, sosiaalista osallisuutta sekä sosiaalista yhteenkuuluvuutta (SEU-sopimuksen 3 artikla).

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

EU on työllisyysstrategiaa kehittäessään toimivaltainen koordinoimaan ja tukemaan jäsenvaltioiden toimia sekä kannustamaan yhteistyötä. Ehdotuksessa kunnioitetaan

³² Komission tiedonanto ”Pk-yritysstrategia kestävää ja digitaalista Eurooppaa varten” (COM(2020) 103 final).

³³ Komission tiedonanto ”Tasa-arvon unioni: sukupuolten tasa-arvostrategia 2020–2025” (COM(2020) 152 final).

jäsenvaltioiden toimivaltaa, mutta annetaan konkreettista sisältöä näille kunnianhimoisille tavoitteille etenkin hyödyntämällä nuorisotakuun seitsemän vuoden täytäntöönpanoa. Ehdotuksella pyritään parantamaan jo olemassa olevien nuorisotakuujärjestelmien täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa käyttäen perustana onnistuneita käytäntöjä ja saatuja kokemuksia. EU:n nuorisotyöttömyyden ja työelämän ulkopuolelle jäämisen torjumiseksi toteuttamien jatkuvien toimien, joissa otetaan huomioon tulevaisuuden vaatimukset ja jotka perustuvat osallistavaan yhteiseen toimintakehykseen, pitäisi antaa paremmat suuntaviivat jäsenvaltioille. Tällaisilla toimilla voidaan edistää työssäkäyntiasteiden kohottamista ja työvoiman taitojen parantamista EU:ssa niin, että vältetään nuorten työelämän ja koulutuksen ulkopuolelle jäämisestä aiheutuvat erittäin korkeat taloudelliset ja yhteiskunnalliset kustannukset.

Ehdotuksella myös autetaan jäsenvaltioita hyödyntämään parhaalla mahdollisella tavalla Euroopan sosiaalirahasto plussaa, jotta voidaan puuttua nuorisotyöttömyyteen ja työelämän ulkopuolella olemiseen.

Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti ehdotuksessa esitetään suosituksia jäsenvaltioiden nuorisotakuujärjestelmien täytäntöönpanon parantamiseksi ottaen täysin huomioon jäsenvaltioiden toimivalta työllisyyden alalla samoin kuin niiden sisäinen toimivallan jako. Ehdotuksessa todetaan, että yksittäisten jäsenvaltioiden (tai alueellisen tai paikallisen tason) erilaiset tilanteet voivat johtaa suositusten erilaiseen täytäntöönpanoon.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotetut toimet ovat oikeassa suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Ehdotuksella tuetaan jäsenvaltioiden käynnistämiä nuorisotakuujärjestelmiä ja täydennetään niiden toimia nuorisotyöttömyyden ja työmarkkinoiden ulkopuolelle jäämisen alalla. Ehdotetussa toimessa kunnioitetaan jäsenvaltioiden käytänteitä ja järjestelmien monimuotoisuutta. Lisäksi siinä on otettu huomioon, että kukin jäsenvaltio lähestyy asiaa eri näkökulmasta, koska taloudelliset ja sosiaaliset tilanteet, työmarkkinaolosuhteet sekä nuorisotyöttömyyteen ja työelämän ulkopuolelle jäämiseen johtavat syyt vaihtelevat eri jäsenvaltioissa. Siinä on otettu huomioon, että ehdotetun suosituksen täytäntöönpanotavat voivat erota toisistaan kansallisten, alueellisten tai paikallisten olosuhteiden mukaisesti.

Toimintatavan valinta

Ehdotettu toimintatapa on ehdotus neuvoston suositukseksi, jossa kunnioitetaan toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteetta. Se rakentuu voimassa olevalle EU:n lainsäädännölle ja kuuluu niihin toimintatapoihin, jotka ovat käytettävissä EU:n toimiin työllisyyden alalla. Oikeudellisena välineenä se osoittaa jäsenvaltioiden sitoutuvan tässä suosituksessa esitettyihin toimenpiteisiin ja tarjoaa vankan poliittisen perustan Euroopan unionin tason yhteistyölle tällä alalla siten, että jäsenvaltioiden toimivalta työllisyyspolitiikan alalla otetaan täysimääräisesti huomioon. Kun ehdotus on hyväksytty, se korvaa nuorisotakuun perustamisesta 22. huhtikuuta 2013 annetun neuvoston suosituksen.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Kuten edellä selitetään, ehdotus perustuu nuorisotakuun perustamisesta vuonna 2013 annettuun neuvoston suositukseen.³⁴ Suosituksen täytäntöönpanoa on seurattu vuodesta 2014 lähtien **talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson** puitteissa. Työllisyyskomitea tarkastelee täytäntöönpanoa kaikissa jäsenvaltioissa kahden vuoden välein. Lisäksi kansallisten järjestelmien laatua seurataan yhteisesti sovittujen indikaattoreiden³⁵ perusteella vuosittain. Nuorisotakuukoordinaattorit kaikista jäsenvaltioista kokoontuvat säännöllisesti keskustelemaan täytäntöönpanon edistymisestä, käynnissä olevista poliittisista uudistuksista ja asiaankuuluvista hankkeista ja osallistuvat vastavuoroisiin oppimistapahtumiin.

Lisäksi vuoden 2020 alussa järjestettiin erityisiä kuulemistoimia, jotka kohdennettiin nuorisotakuun suunnitteluun ja täytäntöönpanoon tiiviisti osallistuviin tai siitä etua saaviin sidosryhmiin. Kaikki kuulemiset järjestettiin ennen koronavirusepidemiaa ja sitä seurannutta talouden laskusuhdannetta. Saaduissa vastauksissa kuitenkin keskityttiin rakenteellisiin näkökohtiin, minkä vuoksi ne ovat edelleen merkityksellisiä.³⁶

Ehdotuksessa on otettu suurelta osin huomioon kohdennetuissa kuulemisissa kerätyt näkökannat. Kaikki kuullut sidosryhmät kannattivat nuorisotakuun vahvistamista uutta neuvoston suositusta koskevalla ehdotuksella, lukuun ottamatta työnantajia, jotka pitivät parempana nykyisen neuvoston suosituksen täytäntöönpanon tiiviimpää seurantaa.

Kaikki sidosryhmät halusivat parantaa tarjousten laatua ja ehdottivat erilaisia lähestymistapoja. Ehdotuksella vastataan tähän linjaamalla tarjoukset olemassa olevien laatuvaatimusten ja -periaatteiden mukaisiksi. Siinä tuodaan myös esiin yhteisesti todettu tarve vahvistaa integroitua lähestymistapaa, joka perustuu useiden sidosryhmien kumppanuuteen.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Kuulemisesta saatujen tulosten lisäksi ehdotus perustuu moniin raportteihin ja tutkimuksiin sekä asiantuntijatietoon, jota on kerätty vertaisoppimisen ja nuorisotakuukoordinaattoreiden kokousten kautta.

Kansallisten nuorisotakuujärjestelmien laatua seurataan yhteisesti sovittujen indikaattoreiden perusteella vuosittain. EU:n työvoimatutkimuksen tietoihin perustuvilla makrotaloudellisilla indikaattoreilla seurataan nuorten yleistä tilannetta työmarkkinoilla ja näin ollen epäsuorasti nuorisotakuun ja muiden sellaisten toimenpiteiden vaikutusta, joilla ehkäistään nuorten joutumista työelämän ja koulutuksen ulkopuolelle. Täytäntöönpanoa ja seurantaa (pitkän aikavälin tuloksia) koskevat indikaattorit saadaan jäsenvaltioiden vuosittain toimittamista hallinnollisista tiedoista. Ne perustuvat nuorisotakuujärjestelmiin rekisteröityneiden nuorten lukumäärää koskeviin tietoihin (miten pitkään he ovat rekisteröityneenä, mihin he menevät rekisteristä lähtiessään ja missä he ovat jonkin aikaa lähtemisensä jälkeen). Täytäntöönpanoindikaattorit mittaavat nuorisotakuun suoraa vaikutusta, kun taas seurantaindikaattoreilla mitataan työmarkkinoille integroitumisen kestävyyttä nuorisotakuutarjouksen saamisen jälkeen.

³⁴ EUVL C 120, 26.4.2013, s. 1.

³⁵ <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=17424&langId=en>

³⁶ Jäsenvaltioihin ja keskeisiin sidosryhmiin kohdennettujen kuulemisten yksityiskohtaiset tulokset kuvataan tiivistelmäraportissa, joka on osa rinnakkain tämän ehdotuksen kanssa julkaistavaa komission yksiköiden valmisteluasiakirjaa.

Lisäksi nuorisotakuukoordinaattorit kaikista jäsenvaltioista kokoontuvat säännöllisesti keskustelemaan täytäntöönpanon edistymisestä ja haasteista sekä käynnissä olevista poliittisista uudistuksista ja asiaankuuluvista hankkeista. He myös osallistuvat vastavuorosiin oppimistapahtumiin. Kansallisen tason täytäntöönpanosta saatuja kokemuksia ja arviointeja on käytetty vuonna 2018 julkaistujen raporttien pohjana. Julkisten työvoimapalvelujen eurooppalainen verkosto raportoi joka toinen vuosi laadittavissa arviointikertomuksissa julkisten työvoimapalvelujen valmiuksista panna täytäntöön nuorisotakuu. EU:n rahoitusta seurataan tiiviisti ESR:n seurantakomiteoissa ja vuotuisissa täytäntöönpanokertomuksissa, ja sitä arvioidaan säännöllisesti.

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotetulla toimintatavalla, neuvoston suosituksella, annetaan suuntaviivoja nuorisotakuujärjestelmien täytäntöönpanosta mutta jätetään jäsenvaltioille joustovaraa toimenpiteiden suunnittelussa ja täytäntöönpanossa. Tämän vuoksi vaikutusten arviointia ei tarvita.

Kattava komission yksiköiden valmisteluasiakirja³⁷ sisältää yleiskatsauksen edellisestä talouskriisistä saaduista kokemuksista sekä kattavan tiivistelmän nuorisotakuun täytäntöönpanosta vuosina 2013–2020 saaduista kokemuksista. Näitä kokemuksia on kertynyt useista EU:n tason seuranta- ja arviointitoimista mutta myös alkuvuonna 2020 järjestetyistä kohdennetuista kuulemisista saadusta palautteesta. Komissio pyysi näissä kuulemisissa muun muassa kansalaisyhteiskunnan edustajien, työmarkkinaosapuolten, kansallisten sidosryhmien ja nuorten näkökantoja. Kaikkia näitä kokemuksia on hyödynnetty ehdotuksessa esitetyissä toimissa.

Komissio on arvioinut nuorisotyöllisyystoimenpiteet, jotka on rahoitettu Euroopan sosiaalirahastosta ja nuorisotyöllisyysaloitteesta. Arviointitulokset ja arviointia varten vuonna 2018 tehty valmistelutyö on otettu huomioon tämän ehdotuksen laatimisessa.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ei sovelleta

- **Perusoikeudet**

Ei sovelleta

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Suositus ei edellytä lisäbudjettia tai ylimääräisiä henkilöresursseja.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Ehdotuksessa esitetään, että komissio seuraa edelleen nuorisotakuun täytäntöönpanoa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa. Työllisyyskomitean olisi tarkasteltava täytäntöönpanoa kaikissa jäsenvaltioissa kahden vuoden välein. Kansallisten nuorisotakuujärjestelmien laatua olisi seurattava vuosittain yhteisesti sovittujen indikaattoreiden perusteella. Lisäksi nuorisotakuukoordinaattoreiden

³⁷ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, joka julkaistaan rinnakkain tämän ehdotuksen kanssa.

kaikista jäsenvaltioista olisi kokoonnuttava edelleen säännöllisesti keskustelemaan täytäntöönpanon edistymisestä ja haasteista, käynnissä olevista poliittisista uudistuksista ja asiaankuuluvista hankkeista ja osallistuttava vastavuoroihin oppimistapahtumiin.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

1 kohdassa päivitetään yleistavoitetta laajentamalla ikäryhmää niin, että se kattaa myös 25–29-vuotiaat. Näin ehdotuksesta tehdään osallistavampi ja siinä myönnetään, että koronaviruspandemian aiheuttaman talouden laskusuhdanteen aikana entistä suurempi osa 25–29-vuotiaista joutuu työttömäksi ja tarvitsee tukea.

2–4 kohdassa suositellaan, että jäsenvaltiot tehostaisivat kartoitusjärjestelmiä ja mahdollistaisivat ennaltaehkäisyseuranta- ja varhaisvaroitusjärjestelmien avulla.

5–7 kohtaan sisältyy jäsenvaltioille osoitettuja suosituksia tiedotuksen lisäämisestä ja viestinnän kohdentamisesta sekä muita heikommassa asemassa olevien ryhmien tavoittamiseksi tarkoitettujen toimien tehostamisesta. Tähän voidaan päästä käyttämällä nuorisolle soveltuvia tiedotuskanavia ja tunnistettavissa olevaa visuaalista tyyliä kaikessa viestinnässä.

8–11 kohtaan sisältyy profilointia, neuvontaa, ohjausta ja mentorointia koskevia suosituksia jäsenvaltioille. Jäsenvaltioita kehoitetaan parantamaan profilointi- ja seurantavälineitä ja yksilöllisiä toimintasuunnitelmia, joissa otetaan huomioon nuorten mieltymykset ja motivaatio, esteet ja häiritsevät tekijät sekä syyt työttömyyteen tai työmarkkinoiden ulkopuolelle jäämiseen.

12 ja 13 kohtaan sisältyy suosituksia jäsenvaltioille digitaaltaitojen vahvistamisesta valmentavalla koulutuksella ja oppimistulosten validoinnista. Jäsenvaltioille suositellaan voimakkaasti, että ne arvioivat kaikkien nuorisotakuuseen rekisteröityneiden NEET-nuorten digitaaltaidot ja varmistavat, että kaikille nuorille tarjotaan valmentavaa koulutusta digitaaltaitojen parantamiseksi.

14 kohdassa jäsenvaltioita kehoitetaan varmistamaan, että valmisteluvaiheessa helpotetaan täydennys- ja uudelleen koulutusta, jossa keskitytään muuttuvilla työmarkkinoilla tarvittaviin ja vihreää siirtymää varten tarvittaviin taitoihin sekä yrittäjyys- ja uranhallintataitoihin.

15–19 kohdassa jäsenvaltioille suositellaan, että ne käyttäisivät kohdennettuja ja hyvin suunniteltuja työllistymiskannustimia ja yrityksen perustamiseen tarkoitettuja kannustimia, linjaisivat tarjouksen laatu- ja tasapuolisuusvaatimusten mukaisiksi sekä laajentaisivat työhönsijoittumisen jälkeistä tukea.

20–26 kohdassa annetaan jäsenvaltioille yhteistyökumppanuuksia, tiedonkeruuta ja seuranta sekä varojen käyttöä koskevia suosituksia. Jäsenvaltiot voivat vahvistaa nykyisiä yhteistyökumppanuuksia, ja niitä kehoitetaan virallistamaan nuorisotakuun tarjoajien (myös oppilaitosten) ja muiden sosiaalipalvelujen (esim. lastenhoito-, terveydenhoito- ja esteettömyyspalvelut sekä sosiaalisen asuntotuotannon palvelut) väliset yhteistyöprotokollat. On tärkeää varmistaa työmarkkinaosapuolten aktiivinen osallistuminen kaikilla tasoilla. Jäsenvaltioita kehoitetaan kehittämään edelleen integroituja palvelumalleja, kuten keskitettyjä palvelupisteitä, yhteistä asianhallintaa tai monialaisia tiimejä. Jäsenvaltioita kehoitetaan myös

parantamaan tietoja nuorten kestävästä työmarkkinoille integroitumisesta ja tarkastelemaan mahdollisuuksia laajempaan tietojen jakamiseen.

27–31 kohdassa esitetään komission aikomus vahvistaa nuorisotakuujärjestelmien määrällisen seurannan tukemista yhteisesti sovittujen indikaattoreiden perusteella, tarkastella EU:n työvoimatutkimuksen tulevien parannusten tuottamia uusia mahdollisuuksia ja tarkkuutta, jolla NEET-kohderyhmää voidaan arvioida, ja seurata kansallisten järjestelmien täytäntöönpanoa työllisyyskomitean monenvälisen valvonnan avulla talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa. Komissiota pyydetään raportoimaan säännöllisesti työllisyyskomitealle järjestelmien täytäntöönpanon ja tulosten kehityksestä ja tukemaan jäsenvaltioiden tiedotus- ja viestintätoimia samalla kun vahvistetaan tulosten ja hyvien esimerkkien levittämistä. Hyvien käytäntöjen avulla muut jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön toimenpiteitä, jotka ovat osoittautuneet toimiviksi.

Ehdotus

NEUVOSTON SUOSITUS

”Silta työelämään – entistä vahvempi nuorisotakuu”

ja

nuorisotakuun perustamisesta 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetun neuvoston suosituksen korvaamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 292 artiklan yhdessä 149 artiklan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio esittivät marraskuussa 2017 julistuksen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista, jossa esitetään 20 periaatetta ja oikeutta, joilla tuetaan oikeudenmukaisia ja moitteettomasti toimivia työmarkkinoita ja hyvinvointijärjestelmiä. Siinä vahvistetaan oikeus oikeudenmukaiseen ja yhdenvertaiseen kohteluun työolojen, sosiaalisen suojelun saatavuuden ja koulutuksen osalta. Siinä myös todetaan, että koeajan on oltava kestoltaan kohtuullinen, ja kielletään epätyypillisten työsopimusten väärinkäyttö. Sen periaatteessa 4, jossa käsitellään työllisyyden aktiivista tukemista, todetaan, että ”[n]uorilla henkilöillä on oikeus täydennyskoulutukseen, oppisopimuskoulutukseen, harjoitteluun tai tasokkaaseen työtärjoukseen neljän kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta tai koulutuksen päättämisestä.”
- (2) Jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoissa, jotka neuvosto hyväksyi 8 päivänä heinäkuuta 2019 antamallaan päätöksellä (EU) 2019/1181³⁸, ja erityisesti niiden suuntaviivassa 6 kehoitetaan jäsenvaltioita puuttumaan edelleen nuorisotyöttömyyteen ja työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten (ns. NEET-nuorten) ongelmaan ehkäisemällä koulupudokkuutta ja tekemällä rakenteellisia parannuksia koulusta työelämään siirtymiseen, myös panemalla nuorisotakuu täytäntöön täysimääräisesti.
- (3) Epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista 20 päivänä joulukuuta 2012 annetussa neuvoston suosituksessa³⁹ esitetään periaatteita epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen validointia varten, jotta henkilöt voivat saada epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen kautta hankkimansa tiedot, taidot ja pätevyyden validoitua ja saada todistuksen kokonaisen tutkinnon tai tarvittaessa tutkinnon osan suorittamisesta.

³⁸ EUVL L 185, 11.7.2019, s. 44.

³⁹ EUVL C 398, 22.12.2012, s. 1.

- (4) Taitojen parantamisesta 19 päivänä joulukuuta 2016 annetussa neuvoston suosituksessa ”Taitojen parantaminen: uusia mahdollisuuksia aikuisille”⁴⁰ suositellaan, että aikuisille, joiden taitojen, tietojen ja osaamisen taso on matala, tarjotaan yksilöllisten tarpeiden mukaan mahdollisuus hankkia vähimmäistason luku-, lasku- ja digitaaltaidot ja/tai laajemmat taidot, tiedot tai osaaminen.
- (5) Elinikäisen oppimisen avaintaidoista 22 päivänä toukokuuta 2018 annetussa neuvoston suosituksessa⁴¹ kehoitetaan jäsenvaltioita tukemaan digitaalisten perustaitojen kehittämistä ja parantamaan digitaaltaitojen tasoa väestön kaikissa osissa.
- (6) Harjoittelun laatu-puitteista 10 päivänä maaliskuuta 2014 annetussa neuvoston suosituksessa⁴² annetaan ohjeita laadukkaiden harjoittelupaikkojen tarjoamisesta, ja siihen sisältyy laatutekijöitä, jotka liittyvät erityisesti oppisisältöön, työoloihin sekä taloudellisten ehtojen ja työhönottomenettelyjen avoimuuteen.
- (7) Laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisista puitteista 15 päivänä maaliskuuta 2018 annetussa neuvoston suosituksessa⁴³ yksilöidään 14 keskeistä kriteeriä, joita jäsenvaltioiden ja sidosryhmien olisi käytettävä kehittäessään laadukasta ja tehokasta oppisopimuskoulutusta niin, että varmistetaan sekä työhön liittyvien taitojen kehittäminen että oppisopimuskoulutettavien henkilökohtainen kehitys.
- (8) Euroopan parlamentin ja neuvoston 10 päivänä lokakuuta 2019 annetussa asetuksessa (EU) 2019/1700⁴⁴ säädetään yhteisistä puitteista seitsemälle aiemmin itsenäiselle tiedonkeruulle, joista EU:n työvoimatutkimus on yksi. Eurooppalaisesta sosiaalisen suojelun integroidusta tilastointijärjestelmästä (IESS) saadaan koko EU:ta koskevia tarkempia vertailutietoja, minkä ansiosta voidaan ymmärtää paremmin nuorten siirtymistä koulusta työelämään ja selvittää tarkemmin heidän koulutus- ja työkokemuksiaan mutta myös yksilöllisiä taustatekijöitä.
- (9) Eurooppa-neuvosto kehotti 15 päivänä joulukuuta 2016 antamissaan päätelmissä jatkamaan nuorisotakuuta. Neuvosto vahvisti 15 päivänä kesäkuuta 2017 antamissaan päätelmissä, että nuorisotyöttömyyden ja työmarkkinoiden ulkopuolelle jäämisen torjuminen on edelleen poliittinen painopiste, katsoi, että nuorisotakuu ja nuorisotyöllisyysaloite ovat antaneet vahvan sysäyksen rakenneuudistuksille ja poliittiselle innovoinnille sekä korosti, että NEET-nuorten tavoittaminen edellyttää kansallisten viranomaisten vahvoja ja sitkeitä ponnistuksia ja alojen välistä yhteistyötä.
- (10) Nuorisotyöllisyysaloitteen täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa 18 päivänä tammikuuta 2018 antamassaan päätöslauselmassa Euroopan parlamentti kehotti jäsenvaltioita laatimaan asianmukaisia räätälöityjä palveluntarjonnan strategioita kaikkien NEET-nuorten tavoittamiseksi ja noudattamaan yhtenäistä toimintamallia, jolla tarjotaan yksilöllisempää tukea ja palveluja useita esteitä kohtaavien nuorten tukemiseksi. Euroopan parlamentti korosti tarvetta parantaa nuorisotyöllisyysaloitteen ja nuorisotakuun puitteissa esitettävien tarjousten laatua ja kehotti käymään jatkossa keskustelua tuen piiriin hyväksyttävien ikärajoista.

⁴⁰ EUVL C 484, 24.12.2016, s. 1.

⁴¹ EUVL C 189, 4.6.2018, s. 1.

⁴² EUVL C 88, 27.3.2014, s. 1.

⁴³ EUVL C 153, 2.5.2018, s. 1.

⁴⁴ EUVL L 261I, 14.10.2019.

- (11) Euroopan vihreän kehityksen ohjelma⁴⁵ on EU:n uusi kasvustrategia, jonka tavoitteena on tehdä EU:sta oikeudenmukainen ja vauras yhteiskunta, jonka talous on nykyaikainen, resurssitehokas ja kilpailukykyinen. Kasvihuonekaasujen nettopäästöistä pyritään eroon vuoteen 2050 mennessä, ja talouskasvuun pyritään lisäämättä resurssien käyttöä.
- (12) Euroopan komissio on ehdottanut laajaa elpymissuunnitelmaa ja Next Generation EU -välinettä, jotka perustuvat EU:n talousarvion koko potentiaalin hyödyntämiseen. Tarkoituksena on auttaa koronaviruspandemian aiheuttamien taloudellisten ja sosiaalisten vahinkojen korjaamisessa, käynnistää elpyminen Euroopassa sekä suojella ja luoda työpaikkoja.⁴⁶ Nämä resurssit ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta voidaan toteuttaa muun muassa lyhyen aikavälin toimenpiteitä työllisyyden, myös nuorisotyöllisyyden, tukemiseksi sekä investointeja pitkän aikavälin poliittisiin uudistuksiin, jotka liittyvät työmarkkinoihin sekä sosiaaliturva- ja koulutusjärjestelmiin.
- (13) Vuonna 2013 edellisen talouden taantuman aikana 15–24-vuotiaiden nuorisotyöttömyysaste EU:ssa oli 24,4 prosenttia ja joissakin jäsenvaltioissa yli 50 prosenttia ja 15–24-vuotiaita NEET-nuoria oli 6,5 miljoonaa. Tämän johdosta huhtikuussa 2013 annettiin neuvoston suositus nuorisotakuun perustamisesta⁴⁷. Kyseessä oli EU:n tasolla koordinoitu merkittävä aktiivisen työmarkkinapolitiikan toimi.
- (14) Koronaviruspandemia on syössyt EU:n ennennäkemättömään talouden taantumaa, joka todennäköisesti tuo takaisin erittäin korkeat nuorisotyöttömyys- ja NEET-asteet. EU:n talouden ennustetaan supistuvan 7,4 prosenttia vuonna 2020, mikä on sen historian syvin taantuma. Nuoret, jotka olivat jo valmiiksi epävarmassa tilanteessa työmarkkinoilla, kärsivät eniten, ja työelämään siirtyvillä nuorilla tulee olemaan vaikeuksia ensimmäisen työpaikan löytämisessä. Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa nuorisotakuuta.
- (15) Nuorilla saattaa olla vaikeuksia työmarkkinoilla heidän elämässään käynnissä olevan siirtymävaiheen ja ammattikokemuksen puutteen vuoksi. Kuten aiemmat taantumet osoittavat, vaikutukset kohdistuvat pahemmin nuoriin kuin iäkkäämpiin ja kokeneempiin työntekijöihin. Edellisessä kriisissä nuorisotyöttömyysaste kohosi vuosien 2008 ja 2013 välillä 16,0 prosentista huipputasoonsa 24,4 prosenttiin. Nuoret naiset jäivät todennäköisemmin työmarkkinoiden ulkopuolelle hoivavelvollisuuksien vuoksi (lapsia tai huollettavia aikuisia hoitavat ja ne, joilla on muita henkilökohtaisia tai perheeseen liittyviä velvollisuuksia) Nuoret naiset jäivät työmarkkinoiden ulkopuolelle hoivavelvollisuuksien vuoksi yli viisi kertaa useammin kuin nuoret miehet. Tämä voi johtaa sukupuolierojen kasvuun työllisyydessä, millä on pitkäaikaisia seurauksia naisten koko elämään.
- (16) Nuorisotyöttömyys ja työmarkkinoiden ulkopuolella olominen voivat jättää pysyviä arpia, joita ovat esimerkiksi kasvanut työttömyysriski myöhemmin, tulevan ansiotason aleneminen, inhimillisen pääoman menettäminen ja köyhyyden periytyminen sukupolvelta toiselle. Nämä voivat näkyä yksilöllisinä ongelmina, ja niistä voi aiheutua suoria ja välillisiä kustannuksia koko yhteiskunnalle. Ne kasvattavat myös alueellista eriarvoisuutta, kun esimerkiksi nuoret, jotka eivät pysty integroitumaan

⁴⁵ COM(2019) 640 final.

⁴⁶ COM(2020) 441 final/2; COM (2020) 456 final; COM(2020) 442 final.

⁴⁷ EUVL C 120, 26.4.2013, s. 1.

kestävästi työmarkkinoille maaseudulla tai syrjäisillä alueilla, pyrkivät löytämään mahdollisuuksia muualta.

- (17) Käynnissä oleva kehitys, kuten tuotannon ja palvelujen automatisointi ja digitalisointi, muokkaa työelämää. Nuoret ovat yliedustettuina epätyypillisessä työssä, kuten alustatyössä tai keikkatyössä, jossa ei ehkä ole riittävää sosiaaliturvaa. Nuorilla on muita suurempi riski menettää työnsä automatisoinnin vuoksi, koska aloitustason työpaikoissa on yleensä suurempi osuus automatisoitavia työtehtäviä. Samalla digitaaliteknologia luo uusia työpaikkoja ja lisää monilla talouden sektoreilla kysyntää taidoista, joita tarvitaan digitaaliseen siirtymään.
- (18) Nuorten eurooppalaisten inhimilliseen pääomaan investoiminen nyt auttaa ottamaan huomioon tulevaisuuden vaatimukset Euroopan sosiaalisessa markkinataloudessa, jotta voidaan vastata väestörakenteen muutoksiin ja hyödyntää täysimittaisesti digitaalista aikakautta ja työpaikkojen lisääntymistä vihreässä taloudessa. Unioni saa täyden hyödyn aktiivisesta, innovatiivisesta ja ammattitaitoisesta työvoimasta ja välttää samalla valtavat kustannukset, joita sille aiheutuu, jos nuoret eivät ole työelämässä eivätkä koulutuksessa.
- (19) Vahvistetulla nuorisotakuulla voidaan edistää nuorisotyöllisyyttä ja elpymistä pandemian talousvaikutuksista sekä auttaa hyödyntämään digitaalisesta ja vihreästä siirtymästä syntyviä mahdollisuuksia. Sillä voidaan auttaa vähentämään vakavan laskusuhdanteen sitkeitä kielteisiä vaikutuksia kannustamalla yrityksiä palkkaamaan työttömiä nuoria ja tarjoamalla koulutusta, jolla helpotetaan työttömien ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevien nuorten ja avointen työpaikkojen yhteensovittamista.
- (20) Entistä vahvemmallalla nuorisotakuulla pitäisi varmistaa, että kaikille nuorille tarjotaan laadukas työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikka neljän kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta tai virallisen koulutuksen päättämisestä. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi sillä pitäisi tarjota nuorille väylä vakaaseen työmarkkinoille integroitumiseen kriisiaikana ja tavoittaa ja aktivoida useampia nuoria heidän taustastaan riippumatta ja varmistaa, että ketään ei unohdeta. Sillä olisi pyrittävä tukemaan nuoria työkokemuksen hankkimisessa ja oikeanlaisten taitojen kehittämisessä muuttuvaa työelämää varten, etenkin vihreän ja digitaalisen siirtymän kannalta merkityksellisten taitojen kehittämisessä. Oppisopimuskoulutuksella on tässä tärkeä rooli. Sen tarjontaa ja laatua olisi parannettava, jotta voidaan vahvistaa sen roolia elpymisvaiheessa. Oppisopimuskoulutuksella valmistellaan nuoria ammatteihin, joista on suuri kysyntä, ja tarjotaan näin väylä vakaaseen työmarkkinoille integroitumiseen, myös paikallisella tasolla.
- (21) Nuorisotakuun perustamisesta vuonna 2013 annetussa neuvoston suosituksessa jäsenvaltiot sitoutuivat varmistamaan, että kaikille alle 25-vuotiaille nuorille tarjotaan laadukas työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikka neljän kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta tai virallisen koulutuksen päättämisestä. Ikärajan nostamisella niin, että nuorisotakuu kattaa myös 25–29-vuotiaat, tunnustetaan, että koulusta työelämään siirtyminen ja kestävä työmarkkinoille integroituminen vie pidempään työelämän luonteen ja haluttujen taitojen muuttumisen takia ja että koronaviruspandemiasta johtuvan talouden laskusuhdanteen aikana entistä suurempi osuus 25–29-vuotiaista joutuu työttömäksi ja tarvitsee tukea. Sillä myös linjataan nuorisotakuu jäsenvaltioiden nuoriin liittyvien toimenpiteiden ja ohjelmien mukaiseksi, sillä ne on suunnattu yleisesti 15–29-vuotiaille nuorille.

- (22) NEET-nuoret ovat heterogeeninen ryhmä. Joidenkin nuorten osalta koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jääminen voi olla oire moninaisista ja syvään juurtuneista ongelmista ja merkki pidempiaikaisesta syrjäytymisestä. Jotkin nuoret ovat erityisen heikossa asemassa esimerkiksi puutteellisen koulutuksensa, usein heikon sosiaaliturvan, rajallisten rahoitusmahdollisuuksien, epävakaiden työolojen tai syrjinnän vuoksi. Joillekin koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olemisen taas on todennäköisesti tilapäistä, koska heidän työmarkkinoille pääsyn esteensä ovat matalampia eivätkä he ole lähtökohtaisesti muita heikommassa asemassa (esim. korkeasti koulutetut nuoret tai nuoret, joilla on jo merkittävästi merkityksellistä työkokemusta). Entistä vahvemmassa nuorisotakuussa olisi otettava huomioon, että joihinkin NEET-nuoriin voidaan soveltaa keveämpää lähestymistapaa kuin toisiin, heikommassa asemassa oleviin nuoriin, jotka todennäköisesti tarvitsevat intensiivisempiä, pidempikestoisia ja kattavampia toimenpiteitä, jotta heihin ei kohdistu kohtuuttoman suuria kielteisiä vaikutuksia.
- (23) Useammalla kuin yhdellä viidestä nuoresta EU:ssa ei ole edes digitaalisia perustaitoja, ja heikosti koulutetut nuoret alisuoriutuvat digitaaltaidoissa yli kolme kertaa niin todennäköisesti kuin korkeammin koulutetut nuoret.⁴⁸ Koronaviruskriisistä elpyminen vauhdittaa digitaalista siirtymää, ja digitaaltaitojen erot nousevat ratkaiseviksi nuorten työllistyvytydessä ja heidän kyvyssään hyödyntää siirtymästä johtuvia mahdollisuuksia. Kohdennetulla taitojen parantamisella autetaan nuoria vastaamaan digitaaltaitojen kasvavaan kysyntään.
- (24) Ensimmäisessä vaiheessa ennen tarjouksen vastaanottamista annettavan valmentavan koulutuksen, joka liittyy tiettyihin taitoihin, kuten digitaalisiin tai vihreisiin taitoihin, olisi oltava osa vahvistettua nuorisotakuuta. Tämä käytännön koulutus voi edeltää täysimittaista ammatillisen koulutuksen kurssia, toimia työelämän kokeiluna tai täydentää olemassa olevaa koulutusta tai työkokemusta ennen nuorisotakuutarjouksen alkamista. Tällaisen valmentavan koulutuksen lyhytaikainen ja epävirallinen luonne erottaa sen tarjouksesta, eikä sen pitäisi pidentää neljän kuukauden valmisteluvaiheen kestoja.
- (25) Eri politiikan alojen (esim. työllisyys-, koulutus-, nuoriso- ja sosiaalipolitiikka) tehokas koordinointi ja niiden väliset kumppanuusjärjestelyt ovat keskeisiä edellytyksiä laadukkaiden työ- ja koulutusmahdollisuuksien sekä oppisopimus- ja harjoittelupaikkojen lisäämiselle. Integroidut palvelut (kuten keskitetyt palvelupisteet tai muut mallit) helpottavat palvelujen ja etuuksien saatavuutta ja soveltuvat paremmin räätälöityjen, joustavien ja kohdennettumpien ratkaisujen tarjoamiseen nuorille, joilla on monitahoisia ongelmia. Integroidut palvelut edellyttävät työskentelykulttuurin muutosta, nuorten asettamista toimien keskiöön ja hallinnollisten siilojen purkamista.
- (26) Vahvistettu nuorisotakuu olisi toteutettava tukitoimia sisältävällä järjestelmällä, ja se olisi sovitettava kansallisiin, alueellisiin ja paikallisiin olosuhteisiin. Tällaisissa järjestelmissä olisi otettava huomioon jäsenvaltioiden monimuotoisuus nuorisotyöttömyyden ja työmarkkinoiden ulkopuolella olemisen tason, institutionaalisen rakenteen ja eri työmarkkinatoimijoiden valmiuksien osalta. Lisäksi niissä olisi otettava huomioon julkisen talouden erilaiset tilanteet ja määrärahojen jakoon vaikuttavat rahoitusrajoitteet. Niitä olisi myös seurattava ja parannettava jatkuvasti.

⁴⁸ DESI-indeksin (Digital Economy and Society Index) vuoden 2019 keskiarvot. Luvut liittyvät 16–29-vuotiaisiin.

- (27) Tukitoimia voidaan rahoittaa unionin varoista. Nuorisotyöllisyysaloite (2014–2020), jonka EU-rahoitusosuus oli kaikkiaan lähes 9 miljardia euroa, ja Euroopan sosiaalirahaston tekemät lisäinvestoinnit ovat olleet EU:n keskeinen rahoituslähde nuorisotakuun täytäntöönpanon tukemisessa. Osana Euroopan elvytysuunnitelmaa ja Next Generation EU -välinettä nuorisotyöllisyystoimenpiteisiin tarjotaan EU:n lisärahoitusta elpymis- ja palautumistukivälineestä ja REACT-EU-välineestä. Näitä toimia täydennetään rahoituskaudella 2021–2027 Euroopan sosiaalirahasto plussasta, josta tuetaan vahvistetun nuorisotakuun eri työllisyys- ja koulutustoimia,

SUOSITTAA, ETTÄ JÄSENVALTIOT TOTEUTTAVAT SEURAAVAT TOIMET:

- (1) Varmistetaan, että kaikille alle 30-vuotiaille nuorille tarjotaan laadukas työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikka neljän kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta tai virallisen koulutuksen päättämisestä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteen 4 mukaisesti.

Nuorelle tarjottavan nuorisotakuun lähtökohtana olisi oltava ilmoittautuminen nuorisotakuun tarjoajalle.

Nuorisotakuujärjestelmät olisi laadittava jäljempänä esitettävien suuntaviivojen mukaisesti, jotka rakentuvat neljästä vaiheesta (kartoitus, tavoittaminen, valmistelu ja tarjous) ja jotka järjestetään kansallisten, alueellisten ja paikallisten olosuhteiden mukaisesti ottaen huomioon toimenpiteiden kohteena oleviin nuoriin liittyvät sukupuoli- ja moninaisuuskysymykset:

Kartoitus

Yksilöidään kohderyhmä, käytettävissä olevat palvelut ja tarvittavat taidot

- (2) Vahvistetaan kartoitusjärjestelmiä, jotta ymmärrettäisiin syvällisemmin NEET-nuorten moninaisuutta, mukaan lukien tilapäisesti työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret, joihin talouden taantuma on vaikuttanut kielteisesti, sekä pidempiaikaiset NEET-nuoret, jotka saattavat kuulua muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin.
- (3) Kartoitetaan käytettävissä olevat palvelut eri tukitarpeita varten ja käytetään paikallisia taitotarpeiden ennusteita (esim. hyödynnetään työmarkkinatietoja koskevaa massadataa) työmarkkinoilla tarvittavien taitojen tunnistamiseksi kiinnittäen erityishuomiota työmarkkinoiden alueellisiin erityispiirteisiin ja esteisiin, joita maaseudulla, syrjäisillä alueilla tai kaupunkien epäsuotuisilla alueilla asuvat nuoret kohtaavat.

Mahdollistetaan ennaltaehkäisy seuranta- ja varhaisvaroitusjärjestelmien avulla

- (4) Vahvistetaan varhaisvaroitusjärjestelmiä ja seurantavalmiuksia, jotta voidaan tunnistaa nuoret, jotka ovat vaarassa joutua koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle, ja ehkäistään samalla koulupudokkuutta (esimerkiksi joustavammilla oppimisväylillä ja lisäämällä työssäoppimista) yhteistyössä koulutussektorin, vanhempien ja paikallisyhteisöjen kanssa ja ottamalla mukaan nuoriso-, sosiaali- ja työllisyyspalvelut.

Tavoittaminen

Tiedotuksen lisääminen ja viestinnän kohdentaminen

- (5) Hyödynnetään nykyaikaisia, nuorten suosimia ja paikallisia verkko- ja muita tiedotuskanavia tiedotustoimissa, jotka suunnataan sekä tilapäisesti että

pidempiaikaisesti koulutuksen ja työmarkkinoiden ulkopuolella oleville nuorille, ja varmistetaan samalla nuorten ja paikallisten nuorisjärjestöjen osallistuminen.

- (6) Käytetään tunnistettavaa visuaalista tyyliä kaikessa viestinnässä tarpeen mukaan komission antamien suuntaviivojen perusteella ja varmistetaan samalla, että kaikista saatavilla olevista tuista on saatavana esteettömästi saatavilla olevaa ja helposti ymmärrettävää tietoa, esimerkiksi yhteisen verkkoportaalien kautta maan kielellä (kielillä).

Tehostetaan toimia muita heikommassa asemassa olevien ryhmien tavoittamiseksi

- (7) Keskitytään painokkaammin pidempiaikaisiin NEET-nuoriin (esimerkiksi muita heikommassa oleviin ryhmiin kuuluviin nuoriin, myös toimintarajoitteisiin nuoriin) käyttämällä erityisesti koulutettuja välittäjiä sekä täydentäviä strategioita, kuten nuorisotyötä, nuoria ”lähettiläitä” ja yhteistyötä sellaisten kumppanien kanssa, jotka ovat tekemisissä nuorten (tiettyjen ryhmien) kanssa. Selvitetään vaikeimmin saavutettavissa olevien nuorten osalta koordinoitua etuuksien tarjoamisen kanssa sekä liikkuvien yksiköiden käyttöä.

Valmistelu

Käytetään profilointivälineitä yksilöllisten toimintasuunnitelmien räätälöimiseksi

- (8) Parannetaan profilointi- ja seulontavälineitä ja -käytäntöjä tarpeiden ja ratkaisujen yhteensovittamiseksi omaksumalla profiloinnissa ja seulonnassa moniulotteinen lähestymistapa, jossa otetaan huomioon sukupuolinäkökohdat ja nuorten mieltymykset ja motivaatio, esteet ja haittatekijät, myös syyt työttömyyteen tai koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jäämiseen.
- (9) Varmistetaan, että nuorisotakuun tarjoajilla on riittävät henkilöstövalmiudet ja erityisesti koulutettua henkilöstöä, joka käyttää ja parantaa profilointi- ja seulontavälineitä ja laatii yksilöllisiä toimintasuunnitelmia, joissa otetaan huomioon henkilökeskeiset tarpeet ja ratkaisut.

Neuvonta, ohjaus ja mentorointi

- (10) Parannetaan valmisteluvaihetta koulutettujen neuvojien antamalla henkilökeskeisellä neuvonnalla, ohjauksella ja mentoroinnilla, joka vastaa asianomaisen henkilön tarpeisiin ja jossa kiinnitetään asianmukaista huomiota sukupuolittuneisiin käytäntöihin ja muihin syrjinnän muotoihin. Valmistellaan NEET-nuoria työn muuttuvaan luonteeseen joko uraneuvonnan tai yrittäjäyystuen kautta ja tarjotaan henkilökohtaista tukea, motivoivaa työtä, edunvalvontaa ja/tai vertaistukea pidempiaikaisille NEET-nuorille.
- (11) Mahdollistetaan kokonaisvaltaisempi lähestymistapa neuvontaan, ohjaukseen ja mentorointiin ohjaamalla nuoria kääntymään sellaisten yhteistyökumppaneiden (esimerkiksi koulutuslaitosten, työmarkkinaosapuolten, nuorisjärjestöjen sekä tukea antavien nuorisotyö- ja sosiaalipalvelujen) puoleen, jotka voivat auttaa muiden työllisyyden esteiden voittamisessa.

Vahvistetaan digitaalitaitoja valmentavalla koulutuksella

- (12) Arvioidaan kaikkien nuorisotakuuseen rekisteröityneiden NEET-nuorten digitaalitaidot käyttämällä eurooppalaista digitaalisen osaamisen viitekehystä (DigComp) ja saatavilla olevia (itse)arviointivälineitä ja varmistetaan todettujen puutteiden pohjalta, että kaikille nuorille tarjotaan valmentavaa koulutusta digitaalitaitojen parantamiseksi.

- (13) Turvataan valmentavasta koulutuksesta saatujen (epävirallisen ja arkioppimisen) tulosten validointi ja tunnustaminen käyttämällä koulutusjärjestelmiin sisältyviä validointijärjestelmiä, Europass-asiakirjan kaltaisia olemassa olevia välineitä sekä suppeita mikrotutkintoja, jotta mahdollistetaan modulaarisempi tapa kerryttää oppimistuloksia.

Muiden tärkeiden taitojen arviointi, parantaminen ja validointi

- (14) Varmistetaan, että valmisteluvaiheessa helpotetaan täydennys- ja uudelleenoulutusta, jossa suuntaudutaan vihreisiin taitoihin, yrittäjäyystaitoihin ja uranhallintataitoihin, ja käytetään tässä yhteydessä olemassa olevia osaamiskehyksiä, (itse)arviointivälineitä ja validointivälineitä, joilla autetaan nuoria hyödyntämään kasvavien alojen mahdollisuuksia ja valmistautumaan muuttuvien työmarkkinoiden tarpeisiin.

Tarjous

Työllistymiskannustimien ja yrityksen perustamiseen tarkoitettujen kannustimien tekeminen toimiviksi talouden laskusuhdanteessa

- (15) Käytetään kohdennettuja ja hyvin suunniteltuja työllistymiskannustimia, kuten palkkatukia, rekrytointibonusia, sosiaaliturvamaksujen alennuksia, verohyvytyksiä tai vammaisetuksia, ja yrityksen perustamiseen tarkoitettuja kannustimia, jotta voidaan luoda laadukkaita mahdollisuuksia nuorten kestävää työmarkkinoille integroitumista varten.

Linjataan tarjoukset nykyisten vaatimusten mukaisiksi laadun ja tasapuolisuuden varmistamiseksi

- (16) Linjataan työtarjoukset Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin asiaa koskevien periaatteiden mukaisiksi, jotta voidaan varmistaa oikeus oikeudenmukaiseen ja tasapuoliseen kohteluun työolojen, sosiaalisen suojelun ja koulutuksen saatavuuden sekä koeaikojen kohtuullisen keston osalta ja kieltää epätyypillisten työ sopimusten väärinkäyttö.
- (17) Helpotetaan nuorten paluuta koulutukseen monipuolistamalla jatkokoulutustarjontaa (esimerkiksi joustavilla oppimisväylillä, työssäoppimisella, valmennusohjelmilla ja uuden mahdollisuuden tarjoavilla ohjelmilla) ja varmistamalla epävirallisen ja arkioppimisen validointi.
- (18) Tehostetaan oppisopimuskoulutuksen tukemista ja varmistetaan, että tarjouksissa noudatetaan laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisissa puitteissa esitettyjä vähimmäisvaatimuksia.
- (19) Varmistetaan, että harjoittelupaikkatarjouksissa noudatetaan harjoittelun laatu puitteissa esitettyjä vähimmäisvaatimuksia.

Työhönsijoittumisen jälkeisen tuen tarjoaminen ja palautteen antaminen

- (20) Laajennetaan työhönsijoittumisen jälkeistä jatkuvaa tukea yksilöllisten toimintasuunnitelmien mukauttamiseksi tarvittaessa hyödyntämällä työhönsijoittumisen jälkeistä palautetta sen varmistamiseksi, että tarjous oli korkealaatuinen.

Monialaiset mahdollistajat

Yhteistyökumppanuuksien hyödyntäminen

- (21) Vahvistetaan yhteistyökumppanuuksia valtionhallinnon kaikilla tasoilla sekä nuorisotakuun tarjoajien ja asiaan liittyvien sidosryhmien, kuten työnantajien, oppilaitosten, työmarkkinaosapuolten, nuorisotyön, solidaarisuus- ja kansalaistoiminnan tarjoajien, nuorisojärjestöjen ja muiden kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, välillä. Virallistetaan nuorisotakuun tarjoajien ja muiden sosiaalipalvelujen (esim. lastenhoito-, terveydenhoito- ja esteettömyyspalvelut sekä sosiaalisen asuntotuotannon palvelut) väliset yhteistyöprotokollat.
- (22) Edistetään integroitujen palvelumallien, kuten keskitettyjen palvelupisteiden, yhteisen asianhallinnan tai monialaisten tiimien, kehittämistä edelleen ja vahvistetaan näin yhteistyökumppanuutta ja mahdollistetaan nuorten keskitetty asiointipiste.

Tiedonkeruu- ja seurantajärjestelmien parantaminen

- (23) Tehostetaan toimia seurantatietojen parantamiseksi vahvistamalla järjestelmiä, joiden avulla nuoret voidaan jäljittää tarjouksen vastaanottamisen jälkeen sekä tarjouksen päättymisen jälkeen, jotta voidaan seurata pitkäaikaista kestävästä integroitumista työmarkkinoille.
- (24) Kannustetaan jäljitys-, profilointi- ja seurantatietojen laajempaa jakamista – tietosuojasääntöjä noudattaen – nuorisotakuun yhteistyökumppaneiden välillä tuen parantamiseksi, mikä on erityisen tärkeää muita heikommassa asemassa oleviin NEET-nuoriin kohdennettujen toimien onnistumisen kannalta.

Varojen täysimääräinen ja optimaalinen käyttö

- (25) Osoitetaan riittävästi kansallisia resursseja vahvistetussa nuorisotakuussa esitettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanoon ja varmistetaan, että ne kohdennetaan asianmukaisesti nuorten yksilöllisiin tarpeisiin.
- (26) Käytetään täysimääräisesti ja optimaalisesti EU:n koheesipolitiikan mukaisia rahoitusvälineitä, etenkin nuorisotyöllisyysaloitetta, Euroopan sosiaalirahastoa ja Euroopan aluekehitysrahastoa (2014–2020), ja otetaan käyttöön merkittävä osuus REACT-EU-välineestä, Euroopan sosiaalirahasto plussasta ja Euroopan aluekehitysrahastosta (2021–2027) tarjottuja lisävaroja nuorisotyöllisyyden tukemiseksi, nuorten työttömyyden ja työmarkkinoiden ulkopuolelle jäämisen ehkäisemiseksi sekä asiaankuuluvien poliittisten uudistusten toteuttamiseksi.
- (27) Hyödynnetään täysimääräisesti kansallisten rahoitusjärjestelyjen täydentämistä EU:n rahoituslähteistä, esimerkiksi elpymis- ja palautumistukivälineestä, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta, InvestEU-ohjelmasta, AMIF-rahastosta, Erasmus+ -ohjelmasta ja teknisen tuen välineestä, joilla voidaan edistää vahvistetun nuorisotakuun täytäntöönpanoa.

KANNATTAA KOMISSION AIKOMUSTA

Tiedonkeruu- ja seurantajärjestelmien parantaminen

- (28) tukea edelleen nuorisotakuujärjestelmien määrällistä seurantaa yhteisesti sovittujen indikaattoreiden perusteella ja ehdottaa tarvittaessa mukautuksia tämänhetkisen neuvoston suosituksen perusteella.
- (29) parantaa vuodesta 2022 lähtien tarkkuutta, jolla NEET-kohderyhmää arvioidaan, hyödyntämällä asetuksella (EU) 2019/1700 EU:n työvoimatutkimukseen tehtyjä parannuksia.

Täytäntöönpanon seuranta

- (30) seurata tämän suosituksen nojalla nuorisotakuujärjestelmien toteuttamista työllisyyskomitean monenvälisen valvonnan avulla talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa.
- (31) olla säännöllisesti yhteydessä jäsenvaltioihin talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa, jotta varmistetaan nuorisotyöllisyyspolitiikkaan ja -ohjelmiin tehtävien jatkuvien kansallisten investointien seuranta. antaa jäsenvaltioille tarvittaessa maakohtaisia suosituksia.
- (32) raportoida säännöllisesti työllisyyskomitealle nuorisotakuujärjestelmien täytäntöönpanon ja tulosten kehityksestä.

Tiedotuksen lisääminen ja viestinnän kohdentaminen

- (33) lisätä tukea jäsenvaltioiden tiedotus- ja viestintätoimille ja vahvistaa tulosten ja hyvien esimerkkien levittämistä jäsenvaltioiden keskuudessa.

Korvataan nuorisotakuun perustamisesta 22 päivänä huhtikuuta 2013 annettu neuvoston suositus.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*